De Drie Sleutelvragen als Kompas

Tool 2 for Change Management — uitnodiging & voorbereiding

Verbind de bedoeling van verandering met wat mensen nodig hebben om mee te bewegen.
Pagina 1 introduceert de toepassing. Pagina 2 bevat het ongewijzigde basiscanvas.

VOORBEREIDING

Maak verandering helder, mogelijk en gedragen.

Neem je veranderopgave, veranderplan en signalen van betrokkenen als vertrekpunt. Onderzoek wat moet veranderen en waarom, wat mensen nodig hebben om dat mogelijk te maken en of er vertrouwen is om verantwoordelijkheid te nemen. Breng de opbrengst terug in je bestaande veranderaanpak, communicatie, begeleiding en uitvoering.

VERANDERMOMENT	I HELDERHEID	II ONTVANKELIJKHEID	III VERTROUWEN
Aanleiding & richting	Wat verandert er, waarom is dat nodig en wat moet het opleveren? Wat blijft behouden?	Welke informatie, gesprekken en keuzes maken de bedoeling concreet voor betrokkenen?	Is de richting begrepen en is er voldoende vertrouwen om deze verder te onderzoeken?
Mensen & impact	Wie worden geraakt en wat verandert er voor hen in werk, rollen en dagelijkse praktijk?	Welke ruimte, steun, vaardigheden en betrokkenheid hebben mensen nodig om mee te kunnen bewegen?	Zijn zorgen bespreekbaar en is er voldoende vertrouwen in het proces en de begeleiding?
Inrichting & uitvoering	Welke werkwijze, rollen en gedrag vraagt de gewenste verandering? Wat besluiten we nu?	Wat vraagt leren, organiseren, aanpassen of loslaten? Welke middelen en afspraken zijn nodig?	Kloppen mensen, middelen, mandaat en aanpak met elkaar? Is er eigenaarschap om te starten?
Borging & bijsturing	Wat is werkelijk veranderd en wat laten ervaringen en resultaten zien?	Welke feedback, ondersteuning en routines helpen het nieuwe gedrag te laten werken?	Is er vertrouwen om te borgen of vraagt een sleutel opnieuw aandacht? Wie neemt verantwoordelijkheid?

INTEGREER HET CANVAS IN JE VERANDERAANPAK

1 Kies een verandermoment

Bij richtingbepaling, stakeholdergesprekken, uitvoering, stagnatie of evaluatie. Neem plan en ervaringen mee.

2 Onderzoek met het kompas

Helder krijgen → mogelijk maken → vertrouwen in doen. Bij twijfel: terug naar de sleutel die aandacht vraagt.

3 Breng het terug in je veranderaanpak

Leg vervolgstap, eigenaar, benodigde steun en toetsmoment vast. Werk de aanpak bij en leer van de praktijk.

FACILITATORNOOT | IK · WIJ · ALLEN

Blijf bij iedere sleutel waarnemen: individu, team en alle relevante betrokkenen. Waar ontbreekt nog Helderheid, Ontvankelijkheid of Vertrouwen? Maak dit geen extra stap; keer terug naar de sleutel die aandacht vraagt.

Vakcontext: Prosci — mensen in verandering.

© 2026 Edwin M.R. Middelkoop MBA | PTI Tool 02 for Change Management | NL | 1/2

De Drie Sleutelvragen als Kompas

Brainstorm Canvas

Bereid het vraagstuk voor. Beweeg het door de drie communicerende vaten.
Rond af met een gedragen Momentumstap.

ORGANISATIE / DEELNEMERS	BEGELEIDER	DATUM	VERSIE

Drie communicerende vaten - ieder met een eigen ontvankelijk midden

VOORBEREIDING

Maak het veld klaar

Wat moet aanwezig zijn voor een zuivere verkenning?

BESPREEKPUNTEN

- **Maak verbinding**
  Maak contact en stem af op elkaar.
- **Context**
  Aanleiding en relevante voorgeschiedenis.
- **Signalen**
  Feiten, data en waarnemingen.
- **Betrokkenen**
  Wie moet horen, spreken of meedenken?
- **Kaders**
  Wat staat vast en wat ligt open?

◇ **Wat ontbreekt nog?**

Start met wat beschikbaar is.

I HELDERHEID

Helder zijn | Zie wat er is

Sleutelvraag 1: **Is er Helderheid?**

HEFBOOMCHECKS

- **Werkelijkheid**
  Wat zien we feitelijk, zonder verklaring of oordeel?
- **Intentie**
  Wat willen we werkelijk begrijpen of in beweging brengen?
- **Betekenis**
  Waarom vraagt dit nu onze aandacht?
- **Criteria**
  Waaraan herkennen we werkelijke vooruitgang?

◇ **Wat wordt helder?**

DOORBRAAKVRAAG

Als we dit oplossen maar niets wezenlijks verandert, wat hebben we dan werkelijk begrepen?

II ONTVANKELIJKHEID

Helder voelen | Open mogelijkheden

Sleutelvraag 2: **Is er Ontvankelijkheid?**

HEFBOOMCHECKS

- **Contrast**
  Wat ligt tussen de huidige en gewenste werkelijkheid?
- **Perspectief**
  Welke stem, informatie of mogelijkheid ontbreekt nog?
- **Invloed**
  Wat kunnen we beïnvloeden en wat vraagt loslaten?
- **Voorwaarden**
  Wat vraagt leren, organiseren, investeren, stoppen of toevoegen?

◇ **Wat wordt mogelijk?**

DOORBRAAKVRAAG

Wat wil mogelijk worden dat ons huidige denken of handelen nog niet toelaat?

III VERTROUWEN

Helder doen | Beweeg met vertrouwen

Sleutelvraag 3: **Is er Vertrouwen?**

HEFBOOMCHECKS

- **Gewenst**
  Waar planten we de vlag en wat is dan werkelijk anders?
- **Congruentie**
  Zijn mensen, middelen, besluiten en gedrag aligned?
- **Commitment**
  Is er genoeg eigenaarschap en vertrouwen om te bewegen?
- **Loslaten**
  Wat doen we voluit en welke precieze uitkomst laten we los?

◇ **Wat voelt vertrouwd?**

DOORBRAAKVRAAG

Wat zouden we vandaag kiezen als we onze Alignment volledig vertrouwen?

MOMENTUMSTAP

Breng alignment in beweging

Wat volgt logisch uit wat zichtbaar wordt?

BESPREEKPUNTEN

- **Besluit**
  Welke richting wordt gedragen?
- **Eerste stap**
  Wat gebeurt vóór de volgende afstemming?
- **Eigenaarschap**
  Wie draagt en wie ondersteunt?
- **Signaal**
  Waaraan zien we dat beweging ontstaat?

Bij twijfel: terug naar Helderheid of Ontvankelijkheid.

Waarnemen
Afstemmen
Opnieuw waarnemen

ALIGNMENT ONTSTAAT WAAR DE DRIE VATEN CONGRUENT BEWEGEN.

THEMA / VRAAGSTUK ◇

Wat vraagt werkelijk onze gezamenlijke aandacht?

probleem - kans - besluit - spanning - verandering - signaal

VERWACHTE OPBRENGST VAN DEZE VERKENNING ◇

Wat mag na deze verkenning helderder, mogelijker of meer gedragen zijn?

Inzicht - richting - besluit - commitment - beweging

© 2026 Edwin M.R. Middelkoop MBA | PTI Tool 02 | NL | 2/2